

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.02.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите на 18 февруари 2012 г.

chambersz.com

✓ **За първи път българин участва в обсъждане на макроикономическата рамка на Европейския съюз**

<http://www.chambersz.com/news/8413-za-parvi-pat-balgarin-uchastva-v-obsazhdane-na-makroikonomiceskata-ramka-na-evropeiskiya-sayuz>

По време на срещата на високо равнище за обсъждане на макроикономическата рамка на Европейския съюз в Брюксел, европейските социални партньори представиха своите виждания по Годишния обзор на растежа 2012 г. пред Маргарет Вестагер – вицепрезидент на Дания и министър по икономическите и вътрешни въпроси.

В срещата участваха още Марио Драги – президент на Европейската централна банка, Оли Рен – комисар по икономическите и парични въпроси и евро, Годин де Валерен – председател на Комитета по икономическа политика, представители на Европейския съвет и на Европейската комисия. Проведените консултации са част от процедурата по определяне на рамката за Европейския семестър за 2012 г.

В качеството си на заместник-председател на СЕЕП - Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес, д-р Милена Ангелова – главен секретар на Асоциация на индустриалния капитал в България отбеляза, че фискалната консолидация и финансовото оздравяване са необходими, но не са достатъчни за генерирането на растеж.

В своето изказване д-р Милена Ангелова предупреди за опасността негативните ефекти на кризата да породят политически и социални кризи в Европа, като изрази позицията на СЕЕП, че въпреки сериозното политическо усилие, за последните 3 и половина години ЕС все още е далеч от ефективното й овладяване, съобщи от пресцентъра на Асоциация на индустриалния капитал в България.

Тя изрази опасения, че някои закъснели действия, предприети в отговор на дълговата криза сега, биха могли да увредят в дългосрочен план икономиката и обществото, в случаите, когато страните членки възприемат свръхамбициозни цели по пътя на фискалната консолидация, преминават границата, като пренебрегват по-широките икономически и социални потребности. Това поведение носи рискове от увреждане на факторите на растежа.

В края на своето изказване д-р Ангелова подкрепи използването на иновативни финансови инструменти в Бюджета на ЕС за периода 2014 - 2020 за финансиране на публичната инфраструктура и обществени услуги.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **Цената на петрола удари деветмесечен връх от над \$105 за барел**

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/196020-%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%B0+%D1%83%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%B8+%D0%B4%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%BC%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD+%D0%B2%D1%80%D1%8A%D1%85+%D0%BE%D1%82+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+%24105+%D0%B7%D0%B0+%D0%B1%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%BB>

Цената на петрола достигна деветмесечен рекорд от над 105 долара за барел вчера, след като Иран обяви в неделя, че спира доставките за Великобритания и Франция на фона на ескалацията на напрежението около ядрената програма на Техеран, съобщи АП.

До ранния следобед цените за доставките през март нараснаха с 1,91 долара до 105, 15 долара за барел в електронната търговия на Нюйоркската търговска борса. По-рано през деня цената достигна до 105,21 долара за барел, което е най-високото ниво от май до сега.

След като петролното министерство на Иран обяви в неделя, че е спряло доставките за британски и френски компании в отговор на европейското петролно ембарго, което трябва да влезе в сила през юли, вчера Белгия, Холандия и Чехия прекратиха преждевременно вноса на суровината от ислямската република, съобщи говорителят на Европейската комисия по въпросите на енергетиката Марлене Холцнер, цитирана от Ройтерс.

ЕК не разполага с официални данни за количеството петрол, което Франция внася от Иран, посочи Холцнер, но добави, че френският енергиен гигант Total е прекратил вноса, а Великобритания, Австрия и Португалия отдавна са спрели да купуват иранската суровина. ЕС, който внася около 18% от иранския петрол, има достатъчно запаси за 4,5 години дори и да не намери алтернативни доставчици след влизането в сила на петролното ембарго срещу Иран, обясни още Холцнер. Горивата в България могат да продължат да поскъпват в следващите дни, прогнозира представители на ръководството на вериги бензиностанции у нас.

Горивата по бензиностанциите в близките дни е възможно да продължат да поскъпват. Това стана ясно от думите на представители на ръководството на вериги бензиностанции у нас, съобщи investor.bg. Никой от тях обаче не се нае с твърда прогноза дори за седмица напред.

Да се прогнозира цените на горивата, е много трудно дори за кратък период от време, каза изпълнителният директор

на „Петрол“ АД Светослав Йорданов. Той обясни, че цените на дребно на бензиностанциите при тях се формират на базата на цените на плац „Средиземно море“ от последните няколко дни, независимо кога са закупени горивата – например месец по-рано или са фючърси, а те се базират на FOB цените на пристанище Генуа (Италия), посочи Йорданов. Що се отнася до цените на горивата на бензиностанциите на „Петрол“, за последната седмица те са се вдигнали с 2-3 ст./л.

„След като цените на международните пазари и по-специално на средиземноморския вървят нагоре, това няма как да не се отрази в посока повишение и у нас.“ Това коментира от своя страна и търговският директор на „Ромпетрол“ Станимир Смилков. Цените на дребно на "Ромпетрол" за последната седмица са се вдигнали средно с 4 ст./л. Смилков също не се нае с прогноза за цените на горивата през следващите дни. Все пак той посочи, че е „логично да се очаква поскъпване, макар и не драстично, например с до няколко стотинки на литър“.

Търговският директор на "Ромпетрол" също свърза повишението на цените на дребно с международната обстановка – нестабилното положение в Иран, Сирия, Гърция. По думите му на международните котировки на петрола влияят и понижаващите се кредитни рейтинги на редица европейски страни, което прави пазарите нестабилни.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Фискалният резерв стигна 4 милиарда

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-02-21&article=400434>

Фискалният резерв нарасна до 4 млрд. лв., след като към 10 февруари беше паднал доста под тази сума. Парите от резерва в БНБ са 3,35 млрд. лв. към 17 февруари, сочат данните на Централната банка. Отделно в търговските банки в момента се държат още около 600 млн. лв. от фискалния резерв на страната. В края на миналата година фискалният резерв беше 5 млрд. лв. По данни на финансовото министерство причините за намаляване на резерва в началото на февруари са плащанията през януари по държавния дълг и на земеделските производители. През първия месец на годината плащанията по вътрешния и външния дълг са около 0,5 млрд. лв., а емисиите на държавни ценни книжа са 0,2 млрд. лв. За земеделските производители парите от фискалния резерв са 725 млн. лв., от които 650 млн. лв. са за сметка на ЕС и подлежат на възстановяване. Допълнително за стопяването на фискалния резерв през първите дни на февруари е допринесло и изплащането на пенсии и други социални плащания. След 14-о число на месеца обаче постъпват приходите от ДДС и акцизи, което вече е повишило резерва от достигнатите седмица по-рано рекордно ниски около 3 млрд. На практика обаче законът не е нарушен, въпреки че фискалният резерв в момента е по-нисък от заложените минимални прагове. Причината е, че изискването за поддържане на резерв над 4,5 млрд. лв. трябва да е изпълнено към 31 декември 2012 г., гласи Законът за бюджета. От Министерството на финансите очакват фискалният резерв да се възстанови над прага от 4,5 млрд. лв. след месец март.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Скъпите горива потапят индустрията

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/02/20/1770653_skupite_goriva_potapiat_industriiata/

Когато цените на горивата се качват, почти никой не е щастлив. И България не е изключение. Компаниите трупат непредвидени разходи и стоките им стават по-скъпи, потребителите пък или ограничават пътуванията си, или се лишават от алтернативни покупки. Дори държавата, която на пръв поглед събира повече данъци от скъпите горива, има основания за притеснения. Защото се качва инфлацията, а това може да повлияе негативно на бавно възстановяващата се от кризата икономика.

Най-пряко засегнати от рекордните цени са транспортните фирми. По веригата това ще се пренесе до всички производители, като най-осезаемо ще е при евтините и обемни стоки. Ще пострадат и всички заводи, които работят в свързани с нефтопродуктите сектори като моторни масла, пластмасови изделия и др. Засега загуби е трудно да се изчисляват, защото не е ясно колко ще продължи ситуацията с рекордните горива. Но безспорно ефект ще има.

Един несвършен пазар

Търговците на горива на едро и дребно на българския пазар не закъсняха и много бързо коригираха цените си на база международните котировки. Резултатът е, че толкова скъп дизел и бензин досега не е имало (виж графиката). За покачването тук обяснение може да се търси в по-високия долар спрямо лева. Но в потребителите има съмнения и за използване на моментната ситуация.

Според Ваньо Алексиев, собственик на транспортната компания "Биомет", цените на горивата в България са нереално високи. "През 2008 г. при тогавашния голям скок цената на барел беше достигнала 160 долара, сега е 120 долара. Тогава обаче цената по бензиностанциите беше по-ниска, отколкото е сега (или 2.60 лв. за литър тогава срещу 2.71 лв. за литър сега - бел. ред.)", коментира той.

Представители на петролния бранш обясниха, че разходно ориентираният метод не е единственият при образуването на цените по бензиностанциите. "Търговците на горива се опитват да компенсират слабите си продажби с увеличаване на цените, като международните петролни вълнения се явяват удобна възможност за това", твърди дистрибутор на горива. За тази година търсенето е по-ниско, отколкото през същия период на миналата година, отчитат от бранша. Те все още не разполагат с точно число с колко е спаднало потреблението на горива, но прогнозираха, че процентното намаление е двуцифрено. За това допринася сложната зимна обстановка от изминалите седмици, която в известна степен блокира транспорта.

Допълнително консумацията всяка година спада заради влошената икономическа активност. Търговският директор на "Петрол" Иван Костадинов обобщава, че по негови изчисления в последните три години продажбите на целия пазар

намаляват с по 9%.

Друго несъвършенство на местния пазар е, че огромна роля в ценообразуването играе основният представител на пазара на едро и дребно "Лукойл България". Неофициално мениджъри на петролни вериги коментират, че съобразяват цените си с дружеството и така се стига до почти еднакви нива по бензиностанциите. Това твърдение обаче е недоказано. Комисията за защита на конкуренцията все още проверява пазара, след като преди години не откри картел.

✓ **Агенцията по вписванията е с нов директор след наказателна процедура на ЕК**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/02/20/1770666_agenciata_po_vpisvaniata_e_s_nov_direktor_sled/

Не бонусите за няколко десетки хиляди лева, а започнала наказателна процедура срещу България е истинската причина за уволнението на директора на Агенцията по вписванията Виолета Николова. Това се разбра от изявлението на министъра на правосъдието Диана Ковачева, която представи новия изпълнителен директор на агенцията Юлиан Митев в понеделник.

Причината за процедурата е блокираното вписване на чуждестранни търговски дружества в Търговския регистър, възможност за което трябваше да има от 1 януари т.г. То пък е предизвикано от забавена обществена поръчка за информационната система на регистъра.

Бизнес сдружението "Европейско обединение по икономически интереси "Рибарица" е сезирало Европейската комисия за неуредиците в Агенцията по вписванията с конкретна информация за голяма европейска фирма, която изяснява проблемите, с които се сблъскват европейските дружества в опит да се впишат в Търговския регистър у нас.

Според източници на "Капитал Daily" наказателната процедура срещу България е разгневил премиера Борисов, с когото министър Ковачева е съгласувала уволнението. Отделно от това Николова е получила лоша оценка от инспектората на Министерството на правосъдието за това, че не е подготвила обществената поръчка за внедряване на софтуера.

Наказателната процедура за софтуера

От интервю на зам.-министъра на правосъдието Деница Вълкова в началото на февруари се разбра, че фирмата, която е спечелила поръчката, има договор от 23 ноември 2011 г. и наскоро е уведомила министерството, че може да изпълни ангажимента си едва на 1 юни. Затова миналата седмица парламентът спешно прие на първо четене промени в Закона за Търговския регистър, за да промени датата 1 януари 2012 г. на 1 юни 2012 г.

Според източници на "Капитал Daily" става дума за "Сиенсис" АД с изпълнителен директор Николай Медаров, съпруг на председателката на Централната избирателна комисия на последните избори - Красимира Медарова. На 1 февруари дружеството е предложило на Министерството на правосъдието нов график за изпълнение на поръчката, тъй като не можело да спази определения му в договора срок. Според зам.-министър Вълкова вината е в Агенцията по вписванията, която не е задала правилните приоритети на изпълнителя.

Самостимулиране с 48 хил. лв.

На фона на проблемите с Търговския регистър директорът на агенцията Виолета Николова се е самовъзнаградила за периода от юни до декември 2011 г. с допълнително стимулиране от 48 хил. лв. За сравнение - средният бонус в институцията е вариал между 600 и 800 лв. месечно, уточни Диана Ковачева.

Допълнителното материално стимулиране се формира като процент от приходите на агенцията - такси, глоби и други. В три направления се разпределят 25 процента от тези приходи - за подобряване на материалната база, за квалификация на служителите и за допълнително стимулиране, което трябвало да се дава само при ефективност в работата.

Министърът не можа да отговори дали бивши ресорни зам.-министри също са получили бонуси.

Кой е новият директор

Новият директор на агенцията Юлиан Митев е досегашен директор на информационните технологии във Висшия съдебен съвет с 14 години юридически стаж. Владее английски, немски и руски. Той представи себе си като експерт без политически ангажименти и се ангажира да подготви незабавно обществената поръчка за софтуера, както и да въведе ясни правила в агенцията, включително и за оценките за допълнителното материално стимулиране. Министър Ковачева добави, че Митев притежава "необходимата доза почтеност" за този пост.

[Вестник Труд](#)

✓ **Код "оранжево" за министър Дянков**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1240916>

Зимата ще свърши, наводненията след нея - също, но за *финансовия министър Симеон Дянков* код "оранжево" ще остане валиден до края на мандата заради задълбочаващите се проблеми с публичните финанси.

На макрониво положението засега изглежда овладяно - дефицитът и дългът са в нормата. Това обаче далеч не означава, че всичко в родните финанси е със здрава основа. Фискалният резерв се топи, плащанията по дълга растат, а сегашното правителство няма да има късмета да завърши дори една пълна година от мандата си с балансиран бюджет. Очевидно е, че в тази ситуация нещо трябва да се направи. На всички е ясно, че задача №1 е спасителна реформа на държавните разходи. Лошото е, че въпреки първоначалните си намерения Дянков се очертава да стане поредния министър, който няма да го направи.

Драматизация с резерва

В последните дни набира скорост поредната драматизация покрай топящия се фискален резерв. От 5 млрд. лв. в края на 2011 г. той е паднал с около 1 милиард само за месец и половина. Да напомним - във фискалния резерв влизат всички заделени пари по сметки на централната власт, а също и на университетите, НОИ, здравната каса и др. За България нивото на тези спестявания е особено важно, защото депозитът на фиска е част от международните валутни резерви на

страната, които крепят валутния борд. Освен това България уверено върви надолу в класацията в ЕС. Към септември м. г. страната е на незавидното 16-о място със своите 8,5% (съотношение на резерва към brutния вътрешен продукт) при средни за съюза 9,4%, изчисли наскоро икономистът от "Отворено общество" Георги Ангелов. Към края на декември обаче нивото е спаднало до 6,6%, като потъването продължава и след Нова година.

Подобни движения не се оценяват никак добре отвън - инвеститорите виждат влошаваща се картина на публичните финанси, което обикновено вдига рисковата премия на страната, а оттам и лихвите по външните заеми.

Истерията, че държавата остава без пари на този етап обаче е пресиленна. Първо, топенето на резерва е само симптом, а не е същинската болест на родните финанси. Второ, спадът на депозита в началото на годината е обичаен, и трето, ако бюджетът не се актуализира, нивото на спестените пари в края на годината трябва да се вдигне поне до заложените минимум от 4,5 млрд. лв. Това не е много, но няма да остави държавата съвсем без пари и ще запази ценния Сребърен фонд.

Най-странното около шумотевицата е, че случващото се с резерва няма как да не е предизвестена новина. Все пак бюджетът вече четвърта година е на дефицит. Натрупаният минус в хазната за 2009 г., 2010 г. и 2011 г. възлиза на малко над 5 млрд. лв. Този сериозен пасив трябваше да се покрие отнякъде, а вариантите не бяха много - заеми или резерви. Правителството предпочете главно втория вариант, защото беше по-евтин, но най-вече - по-лесен. Така само за три години спестените в продължение на повече от десетилетие резерви бяха преполовени. От 8,4 млрд. лв. в края на 2008 г. те се стопиха до 4 млрд. лв. в началото на 2012-а. За същия период дългът нарасна с около 1 млрд. евро, като голямата част от набраните средства са от вътрешния пазар. За фиска това определено е по-добрата алтернатива в сравнение с външните заеми, защото лихвите са по-поносими. Но ефектът от изтеглянето от икономиката на над 1,1 млрд. лв. свежи пари като държавни ценни книжа (ДЦК) само през миналата година е най-малкото спорен от икономическа гледна точка.

Харченето - политика №1

Харченето на резерва се видя най-лесно на финансист №1 и се превърна в основната му "политика; за потушаване на бюджетните пожари. За разлика от предишния финансов министър Пламен Орешарски, който ползваше резерва, за да охлажда прегряващата тогава икономика, наследникът му не показва стратегическа визия.

Доказателство в това отношение бе опитът на Дянков преди броени месеци да играе съвсем хазартно, като предложи на депутатите да сведат резерва до 3 млрд. лв. в края на 2012 г. Тоест да падне дори под санитарния минимум, защото сега около 3,1 млрд. лв. са целеви - 1,8 млрд. лв. за пенсионната система в Сребърния фонд и 1,3 млрд. за извеждане от експлоатация на малките блокове на АЕЦ "Козлодуй" и за съхранение на отработеното ядрено гориво. По закон тези пари не могат да се пипат за други цели.

Всъщност най-новите опити на Дянков да "раздвижи" пенсионните спестявания, като разреши със закон те да бъдат инвестирани в български ДЦК, са си директно намерение да се закрие Сребърният фонд. Обществото вече преглътна отнемането на близо 1,5 млрд. лв. от резерва на Националната здравноосигурителна каса, които отидоха за покриване на всякакви дупки в бюджета. Но предсрочно харчене на парите за пенсии със сигурност ще прелее чашата на търпението.

Целта на Дянков е ясна - иска да използва натрупаните наготово пари, за да посрещне през януари 2013 г. плащането по външния дълг, така както го структурира финансовият министър на НДСВ Милен Велчев. Става дума за сериозна сума - 800 млн. евро. Но пред алтернативата резервът да олекне с поне 2 млрд. лв. до началото на 2013 г. заради външния дълг и покриването на бюджетния дефицит част от специалистите по-скоро биха избрали да се изтеглят заеми. Те са по-скъпият вариант, но поне няма да оставят страната без никакъв "кеш".

Псевдодилема

Но каквото и да се направи в случая, то си остава палиативна мярка. Най-лошото е, че тази псевдодилема, която е всъщност избор между пожар или наводнение, ще измести на много заден план дебата за истинския проблем - отлаганата вече 20 години реформа в бюджетните разходи. Доказателството, че по тази линия почти нищо не се е променило поне от 1998 г. досега, е на сайта на Министерството на финансите. За държавната администрация продължават да се харчат около 2-2,5% от БВП, за отбрана и сигурност - около 4,5%, за здравеопазване - към 4% и т. н. Едва в последно време Дянков се опита да направи някои по-сериозни промени в държавните харчове, но те бяха на парче, без ясна и последователна стратегия и останаха по-скоро декларативни, за пред публиката. Преструктурирането на разходите от сектор сигурност към културата и образованието се сведе до оряване на милиардния бюджет на МВР с няколко милиона лева и увеличение на парите за култура със също толкова незначителна сума. А истинската реформа със сигурност не е прехвърляне на средства от един сектор в друг. Тук става дума за нещо много по-сложно, което в развитите страни се нарича програмно бюджетиране или бюджетиране според резултата. Това означава, първо, държавата да има ясни приоритети, за да знае кое и с колко да финансира. След това да следи какъв е ефектът от излетите милиони и ако такъв липсва, парите да се пренасочат на друго място.

Пълен хаос с разходите

В това отношение в България в момента цари пълен хаос. Пари се дават просто за да се издържат определени структури и чиновници; парламентът гласува един бюджет за дадена програма, а година по-късно се оказва, че финансовото министерство е превело във въпросната касичка 5 пъти повече или пък със 70% по-малко (справка - одитите на Сметната палат - б. а.); почти никъде няма количествени критерии за свършена работа, от които да зависи финансирането; слабата финансова дисциплина не води до почти никакви санкции за нарушителите; вътрешният финансов контрол по министерства и агенции е толкова неадекватен, че обикновено пречи на работата, а не помага.

Ако обществото разбере истината за публичните финанси, ще настане революция, беше казал един бивш високопоставен служител на финансовото министерство. По тази тема обаче никой не говори. Тя е сложна, трудна, бавна, в нея няма евтини сензации и лесно смилаем популизъм като този за фискалния резерв, но най-вече - не е

изгодна политически, защото ще секнат някои финансови потоци. Истината е, че дори резервът да е 10 млрд. лв., а бюджетът на държавата - 40 млрд. лв., ако няма реформа в държавните разходи, страната все по-уверено ще копае към дъното и дори под него. И милиардите ще изтичат все така безследно през многобройните пробойни на фискалното чувалче, наречено държавен бюджет.

[Вестник Сега](#)

✓ И Трайков се захвана да сваля лихвите

<http://www.segabg.com/article.php?id=589998>

Министърът на икономиката Трайчо Трайков се притече на помощ на колегата си Симеон Дянков в усилията му да регулира лихвите на банките. Вчера Трайков обяви, че се е договорил с банките при формирането на лихвите по потребителските кредити да отпадне компонентът "други разходи". Според министъра именно чрез него често лихвите се променяли във вреда на получателя на заема.

"Други разходи" присъства в Закона за потребителския кредит като фактор за определянето на референтен лихвен процент. Това е процентът, който кредиторът използва като базов при формиране на лихвата по заема. Т. нар. други разходи, които са за сметка на клиента, са обикновено такси във връзка с отпускането на кредита. Според Трайков обаче банките често ги използват за обяснение да добавят премия към вече определена лихва и тя да може да се променя по всяко време на изплащането на кредита. Тъй като икономическото ведомство е отговорно за изготвянето на промените в Закона за потребителския кредит, от там предвиждат този компонент да бъде премахнат.

"Държавата не може да уеднакви лихвите, не може да определи колко са. Отчасти може да определи правилата на формирането им по начин, който дава яснота за това как, защо, когато те се повишават, защо се повишават, и когато намаляват, защо намаляват", заяви Трайчо Трайков в неделя пред БТВ. Той уточни, че равните условия биха попречили на трезорите да използват вратички за промяна на лихвите.

Преди броени седмици финансовият министър Симеон Дянков излезе с предложения за законови регулации, чрез които формирането на лихвите да бъде контролирано. Според него при определянето водещ трябва да бъде международният индекс Юрибор, някои от таксите на банките трябва да бъдат премахнати, а малките кредити до 400 лв. трябва да започнат да се следят законово.

ПОД НАБЛЮДЕНИЕ

Кредити за близо 1 млрд. лв. са под наблюдение, тъй като има опасност в бъдеще да се причислят към графата "лоши". Това става ясно от данни на БНБ към 31 декември 2011 г. Става въпрос за рискови експозиции, при които засега има дребни нарушения в обслужването или пък съществува възможност за влошаване на финансовото състояние на длъжника, което да попречи за пълното изплащане на заема. Обикновено просрочията на заема в тези случаи са между 31 и 90 дни. Жилищните заеми, които са наблюдавани, са за 575 млн. лв., а потребителските - за 342 млн. лв. Когато плащането по кредитите се забави повече от 90 дни, банките вече ги определят като лоши.

[Вестник Монитор](#)

✓ Промисленият износ с ръст и през 2012 г.

<http://www.monitor.bg/article?id=327296>

Износът на машини и оборудване ще се задържи на нивата от 2011 г., а през втората половина на тази годината дори може да бъде отчетен ръст. Това ще се случи, ако няма сериозни трусове на европейските пазари, прогнозира Илия Келешев, председател на Българската браншова камара по машиностроене. Според него обаче през януари и февруари ще бъде отчетено намаление в обемите на износ и на произведена продукция.

Българското машиностроене е силно зависимо от поръчките, които идват от държавите от ЕС. Половината от *продукцията на тези компании отива за износ*

Близо 60% от нея са предназначени за страните от общността, а водещи пазари са Германия и Италия. Данните на НСИ показват, че за времето от януари до ноември миналата година българските фирми от бранша са изнесли машини и оборудване в ЕС за 6,1 млрд. лева. Това е с 32,5 на сто повече в сравнение със същия период на 2010 г.

Много компании от бранша, които разчитат основно на вътрешното търсене, сериозно са пострадали от кризата, обясни Келешев. В момента около 350-400 фирми формират почти 90% от машиностроителната продукция у нас. 10 на сто от тези компании са

спрели работа по време на кризата

„Ако се появят проблеми на външния пазар, а вътрешният остава все така свит, още фирми могат да спрат дейността си“, каза той.

Данни на браншовата камара по машиностроене показват, че в момента броят на заетите в този сектор е с около 28 хиляди души по-малък в сравнение с 2008 г. Сега в бранша са заети около 110 хиляди човека, пресметна експертът.

По думите му в началото на годината десетки фирми от бранша са спрели производство за няколко дни заради студеното време. Цеховете не можело да се затоплят и това създавало проблеми с работата на машините. Това причинило допълнителни затруднения на компаниите заради финансовите загуби, които претърпели вследствие временното спиране на дейността.

В момента в сферата на машиностроенето има известно свиване на инвестициите, но това е валидно за повечето сектори на икономиката. Шефът на браншовата камара припомни, че в периода от 2002 до 2005 г. вложенията в бранша са били равни на амортизационните отчисления. През 2008 г. обаче инвестициите били три пъти по-големи спрямо 2005 г.

139 компании от цял свят на индустриална изложба у нас

139 производители, търговци и дистрибутори ще бъдат директни изложители в международната индустриална изложба, която ще се проведе в Интер Експо Център в София от 28 февруари до 2 март, съобщиха организаторите. Така ще бъдат представени продуктите на над 400 фирми от 30 държави. Сред тях са Германия, Италия, Япония, САЩ, Тайван, Франция, Канада, Китай, Корея и др. Изложбата се организира с подкрепата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и по инициатива на Българската стопанска камара и Асоциацията на индустриалния капитал в България.